

# שיטות מחקר כמותניות

פרק 7 - המחקר האתנוגראפי

תוכן העניינים

1. המחקר האתנוגראפי ..... 1

# המחקר האתנוגרפי:

## עקרונות המחקר האתנוגרפי:

### רקע:

המחקר האנתרופולוגי מתמקד בחברות קטנות שקיים מידע מועט אודותן. האנתרופולוגיה מנסה להבין את הפעילות החברתית בסביבה התרבותית הטבעית.

1. גישה הוליסטית.
2. סביבה טבעית.
3. חוקר מעורב.

### הגישה עליה נשען המחקר האתנוגרפי:

| פוזיטיביסטית                        | פנומנולוגית-פרשנית-קונסטרוקטיבית             |                           |
|-------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------|
| עובדות הניתנות לצפייה על ידי החושים | בחווייה ובפרשנותה על ידי החברה הנחקרת והחוקר | עוסקת                     |
| חקירה ניטראלית של עובדות            | חקירת התופעה כפי שנתפסת ונחוות בחברה ובתרבות | סובייקטיביות אובייקטיביות |
| פרגמנטרית                           | הוליסטית                                     | התייחסות למציאות          |
| כמותנית                             | איכותנית                                     | שיטת המחקר                |

## שלבי המחקר האתנוגראפי:

### רקע:

- שלב 1 – קריאת ספרות מקצועית וניסוח השערה: היכרות ראשונית.
- שלב 2 – מחקר סביל: שלב ההסתגלות החברתית.
- שלב 3 – מחקר פעיל: ביצוע המחקר בפועל.  
דגימה: אנשים, זמן, אירועים ומקומות.  
שימוש ב"ארגז כלים".  
המחקר הוא ספיראלי.  
יצירת "תיאוריה מעוגנת בשדה".
- שלב 4 – עיבוד הנתונים וכתיבת דו"ח המחקר.

## החוקר כצופה:

רקע:

סוגי התצפיות:

| יתרונות וחסרונות        | סוגי התצפיות |
|-------------------------|--------------|
| תגובתיות הנבדקים        | משתתף טהור   |
| סוג הנתונים שמתקבל      | משתתף כצופה  |
| אופן הרישום             | צופה כמשתתף  |
| תצפית גלויה לעומת סמויה | צופה טהור    |

## סוגיות מתודולוגיות מרכזיות:

רקע:

| פתרונות                                                                                                                                       | אתגרים                                                                                                                                                                                                                         | סוגיה מתודולוגית                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| איסוף נתונים                                                                                                                                  | ידע מועט על החברה הנחקרת                                                                                                                                                                                                       | שאלות לעומת השערות                                                                               |
| אימוץ גישה הוליסטית וחקירת התופעה בסביבתה הטבעית                                                                                              | חוסר יכולת לפקח על משתנים מתערבים                                                                                                                                                                                              | היעדר מערך המחקר                                                                                 |
| בחירה של החוקר במה רוצים לצפות                                                                                                                | דגימה הסתברותית איננה אפשרית                                                                                                                                                                                                   | בחירה לעומת דגימה                                                                                |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>הצגת הנתונים והמסקנות בפירוט מירבי.</li> <li>הקלטת התצפיות.</li> <li>בחירת אירועים מייצגים.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>הגדרות אופרציונאליות מעורפלות.</li> <li>פער זמנים בין התצפית לרישומה.</li> <li>רישום התרשמותי לעומת שיטתי.</li> <li>חוסר אפשרות לחזור על המחקר.</li> <li>השפעת נוכחות החוקר.</li> </ul> | אפשרות לסמוך לעומת מהימנות המדידה                                                                |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>השגת הכרה חברתית</li> <li>אופרציונליזם מרובה</li> </ul>                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>שיום המשתנים התצפיתיים</li> <li>תגובתיות</li> </ul>                                                                                                                                     | אמינות ויכולת העברה לעומת תיקוף המדידה ותוקף הממצאים (תוקף תיאורי, פרשני, תיאורטי, הכללה והערכה) |